

Содржина

Г. ЗАКОН ЗА ПРИМЕНЛИВИ АКТИ ЗА ДАНОКОТ НА ПРОМЕТ НА ПРОИЗВОДИ И УСЛУГИ 1

I. ОСНОВНИ ОДРЕДБИ 1

Деловид на член I и 2 1

Законот на член 1 1

II. ДАНОК НА ПРОМЕТ ЗА ПРОИЗВОДИ 11

1. Предмет на законот 11

Законот на член 4 11

Законот на член 5 11

1. Улог на производ 11

Продовен улог 11

2. Улог составен производ и еквивалентен производ 11

3. Деловид производен бидејќи 11

4. Улог и разлик (улог, релатив, член и еквивалент на производ) 11

5. Производи кои формално имаат право на промет 11

Модули на ССО (СООТ) на 2103.001 11

Законот на член 6 11

Продажба на производи и поштатенски производи 11

Продажба на производи на одредени прометни дугали на 212 за поштатенски производи 11

Продажба на производи на употребата на маз и поштатенски производи или продажба на 11

Продажба на производи на одредени употребни дугали 11

Етикетирање на репродукционен материјал на употребата 11

Принет на материјал за репродукција 11

Етикетирање на материјал за репродукција 11

Услови кои треба да се исполнат за продажба на материјалот за репродукција без плаќање на данок на промет 11

Принет на репродукционен материјал кој не е предмет на продажбата директно 11

Законот на член 7 11

Законот на член 8 11

Спорни и ремитни претпријатија и дуќани во системот на данокот на промет	38
Набавка и употреба на градежен репродук- тивен материјал од страна на мислите зема- ници	39
Набавка на градежен репродуктивен матери- јал од страна на стабилна задруга	41
Промет на градежен материјал на коопери- рачки земјоделски производител поради по- грешка на техничкиот объект	44
Мислење на ССФ број 5/1-0/30791 од 22.02.1991 год.	45
Мислење на ССФ број 5/1-0/31291 од 22.02.1991 год.	45
Мислење на ССФ број 5/1-0/51691 од 20.02.1991	48
Обврска за водене на евиденција за набавка и за потрошката на материјалите за репродук- ција	49
Коментар на член 7	52
Услови за вршење промет на производи на го- дина	53
Физички лица како продавачи на производи и нивните права и обврски во однос на платане данок на промет	57
Коментар на член 8	62
Пони на репродуктивен материјал и заменливи релјефи	62
Даночен ослободување и одлжување од 1.2.1991 година според новиот Закон за данок на промет на производи и услуги	65
Услови под кои продажбата се врши без данок на промет	68
Купувачот мора да даде пред да купи произ- вод, писмена изјава	70
Продавачот е должен да издаде фактура за продажбата ства без данок	72
Видење на евиденција за набавената стока без данок	72
Примери на писмени изјави на купувачите	73
Продажба на производи на купувач со цел за повратна продажба (правно лице или дуќан)	75
Продажба на репродуктивен материјал на производителски организации	77
Набавка на опрема без данок на промет	79

Коментар на член 9	81
Продолба на граѓански материјал на зем- леделиските претпријатија	81
2. Даночни обврши	83
Коментар на член 10 и 11	84
3. Даночна основа	87
Коментар на член 12 и 13	88
Мислења на ССФ број 5/3-01-21391 од 5.01.1991 год.	91
4. Даночни стапки	92
1. Даночни ослободувања	92
Коментар на член 15 и 16	96
Промисли на кои не се плаќа посебен данок на промет на производи	101
Коментар на член 17	104
III. ДАНОК НА ПРОМЕТ НА УСЛУГИ	107
1. Предмет на оданочување	107
2. Даночни обврши	109
3. Даночна основа	109
4. Даночна стапка	110
Коментар на членот 18 до 25	111
Услугите на коишто не подлежат на данок на промет на услуги	112
Кредитни услуги	120
Посебен закон на промет на услуги (републики и општини)	130
IV. НАСТАЊУВАЊЕ НА ОБВРСКА ЗА ПРЕСМЕ- ТУВАЊЕ И ПЛАЌАЊЕ НА ДАНОКОТ НА ПРОМЕТ НА ПРОИЗВОДИ И ДАНОКОТ НА ПРОМЕТ НА УС- ЛУГИ	131
1. Пресметување на данокот на промет на произ- водите и на данокот на промет на услуги	131
Коментар на член 26	133
2. Плаќање на данокот на промет на производи и на данокот на промет на услуги	134
Коментар на член 27	135
Коментар на член 28	136
Коментар на член 29	137
Коментар на член 30	141
Плаќање аконтации на данокот на промет	142
Плаќање аконтации при вршење промет на производи на мало	143
Плаќање данок при вршење промет на произ- водите на големо	145
Коментар на член 31	146

Коментар на член 32	148
Содржината на даночното известување	148
Предлага на начин на утврдување и плаќање аконтација на данок во промет на производи и услуги, особено за уплата на аконтација и доставување пресметка	151
Коментар на член 35 и 36	161
Плаќање за аконтација на данок од страна на самостојните трговски и угостителски дуќани	167
Исклучување на стариот данок на промет	168
Утврдување на аконтациите на данокот од остатните занаетчино и други дуќани	169
3. Составување и поднесување на пресметка на аконтациите и на конечната пресметка на дано- кот на промет на производи и на данокот на промет за услуги	172
Коментар на член 37	173
Пресметка на аконтациите на основа на попо- лот на производите по наименовањето на тримесечното (чл. 30 ст.3, точ.1 од Законот)	173
Пресметка на аконтациите на данокот со про- мет на пресметаните просечен даночен стап- ки (чл.30 ст.а 3 точка 3 од Законот)	177
Пресметка на аконтациите на данокот со про- мет на пресметани просечен даночен стапкин (чл. 30 ст.3, точ.3 од Законот)	178
На основа на стварните показатели (чл.30 ст.3 точка од Законот)	179
Утврдување на аконтација на данок на промет за услуги во прометот на произведен на телото	187
Предлага на показатели за издатока реализација за периодот од 1.04. до 15.04.1991 год.	188
Коментар на член 38	192
Обрасци за составување и поднесување конечна пресметка на законот на промет на производи и услуги	192
Промет кој подлежи на плаќање на данок на промет	193
Промет кој се смета за издатока	194
Коментар на член 39	198
Конечна пресметка на данокот на промет од страна на дистрибутерите	199
Коментар на член 40	200

Камата за неплаќање на данокот на промет	200
4 Место на плаќање на данокот на промет за производи и на данокот на промет на услуги	200
Коментар на член 43, 43 и 44	200
V. ИСКАЖУВАЊЕ И ВЕРИФИКАЦИЈА НА ДАНОКОТ НА ПРОМЕТ НА ПРОИЗВОДИ И НА ДАНОКОТ НА ПРОМЕТ НА УСЛУГИ И ДОСТАВУВАЊЕ НА ПОДАТОЦИ И ДОКУМЕНТАЦИЈА	205
Коментар на член 45 до 49	210
Возене на евиденцијата на данокот на промет од страна на даночните обвршеници (своени лица) и од страна на самостојните занатлици, угостителски и трговски дуќани (претприемачи)	210
Видови на даночни книги	214
Обвршени за возене на даночната евиденција	215
Видови на даночните книги	216
VI. ЗАСТАРВНОСТ	217
Коментар на член 50 и 51	218
Застарување на барањата за враќање на претплатените даноци, камти и камати	218
VII. КОНТРОЛА НА ПРЕСметУВАЊЕТО И ПЛАЌАЊЕТО НА ДАНОКОТ НА ПРОМЕТ	219
VIII. ПРАВНИ СРЕДСТВА	220
IX. ОБНОВА НА ПОСТАПКАТА	221
Коментар на член 52 до 56	222
Контроли на пресметувањето и плаќањето на данокот на промет	222
X. ПОВРАТ НА ДАНОКОТ	223
Коментар на член 57	224
Враќање на претплатените даноци на данокот на промет на производите и на услугите	224
XI. КАЗНЕНИ ОДРЕДБИ	230
Коментар на член 58 до 66	241
XII. ПОСЕБНИ ОДРЕДБИ	242
XIII. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ	244

2. ТАБЕЛА НА ОСНОВНИОТ ДАНОК НА ПРОМЕТ	245
Данок на промет на производи	245
Коментар на тар број 1	245
Коментар на тар број 2	250
Коментар на тар број 3	252
Коментар на тар број 4	255
Коментар на тар број 5	257
Коментар на тар број 6	262
Коментар на тар број 7	264
Коментар на тар број 8	268
Данок на промет на услуги	270
Коментар на тар број 1	270
На банкарски, кредитни, бирниски услуги и услуги на платениот промет (3%)	271
Услуги од осигурување на живот и лица (стап- на од 5%)	272
Коментар на тар број 2	273
Услуги од увоз на производи (5%)	273
Услуги на меѓународна испедисија и меѓу- народно сообраќање - агенциски услуги (5%)	275
Услуги на конвизиона продажба и сер- висирани транспортно одржување на произ- водите (5%)	275
Продажба на стока од конвизионите складишта	276
Конвизиона провизија (5%)	276
Надомет за враќање на територијски услуги (5%)	277
Услуги за промет на производи на големо (5%)	278
Коментар на тар број 3	282
Услуги за превоз на патници и стока во Југо- славја (5%)	282
Услуги на превоз на патници и стока во меѓународниот поморски и речни сообраќај со тргување од територијата на Југославија кон го извршило странско правно или физичко лице (5%)	283
Услуги на испедисија и сообраќање - агенцис- ки услуги (5%)	284
Коментар на тар број 4	285
Коментар на тар број 5	285
Услуги од издавање во закуп или под закуп односно во дашонг на подвижни предмети (10%)	286

Услуги на посредување, застапување, агенси- ски услуги и комисионни услуги (20%)	286
Комисионни услуги (10%)	287
3. Уредба за намаалување на стапката на основниот данок на промет на брзоремни моторни возила	291
4. Одлука за производи што спаѓаат во категорија за вооружување и опрема за вооружените сили и средства за вооружување и опрема за спатвородна од- брана за чуж промет не се плаќа данок на промет на производи	292
5. Одлука за начелот и условите за зраќање на плаќа- ниот данок на промет на одредени производи што странски физички лица ги купуваат и консумираат од СФР Југославија	298
6. Одлука за производите што се сметаат како потреб- на опрема на која не се плаќа основен данок на промет на производи	300
7. Одлука за производи што се сметаат како ортопед- ски справе и помагала и апарати за подобрување на слухот и видот на кои не се плаќа основен данок на промет на производи	303
8. Одлука за производи што спаѓаат во земјоделска ме- хананизација, уреди и друга опрема, земјоделски алат за примерна обработка на земјоштето и резервни делови за таа опрема и за уредите од тар. бр. 8 од Тарифата на основниот данок на промет	305
9. Одлука за единствениот заштитен знак и за произ- водите произведени во претпријатијата за професионал- на рехабилитација за вработување на инвалиди на кои се става тој знак заради ослободување од плаќање данок на промет	311
10. Наредба за начелот за уште за принципот на одговорно плаќање на данокот и начелото на самоприволно на- плата на данокот и на други самостојни организации и ин- ституции, за начелот на уплатување на данокот и за начелот за начелото на корисноста на данокот	315

4. Основен данок на промет на производи и основен данок на услуги се уплатува на сметките	315
4.1. основен данок на промет на производи	315
4.2. основен данок на промет на услуги	317
5. Посебен републикан односно покраински данок на промет на производи се уплатува	318
6. Посебен републикан односно покраински данок на надоместоци за времне услуги се уплатува	319
7. Посебниот општински данок на промет на производи се уплатува	319
8. Посебен општински данок на промет на надоместоци за времне на услуги се уплатува	321
Коментар на Наредбата	321
Уплатен сметан	322
Место на плаќање на данокот на промет	322
Контрола на увектата на данокот на промет на производите	324
Позиван на данокот на промет	324
Одлука за пропорционо уплаќање и начесување на зед од основниот данок на промет на производи и услуги во прометот и надоместните парени, други увекти авачки и ливарина (прецизиран текст)	330
Помис на општините со ознаки во републики и автономни покраини и ознаката на надлежните служби на општественото кинтоводство	343
II. ПРАВИЛНИК ЗА ПРИМЕНА НА ДАНОЧНИТЕ СТАПКИ И ПРИМЕНА НА ДАНОЧНИТЕ ОДСНУВАЊА И ОСЛОБОДУВАЊА И ЗА НАЧЕНОТ НА ВОДЕЊЕ ЕВИДЕНЦИЈА, ПРЕСМЕТУВАЊЕ И ПЛАЌАЊЕ НА ДАНОКОТ НА ПРОМЕТ НА ПРОИЗВОДИ И УСЛУГИ	351
1. УВОДНА ОДРЕДБА	351
Коментар на член 1	352
Поними на Правилникот за оданочување на прометот на производите и надоместоци за услуги	352
II. Данок на промет на производи	355
Коментар на член 2	356
Предмет на оданочување	356
Увек на производи за крајна потрошувачка	357

Коментар на член 3 до 5	349
Улог на производите за крајна потрошувачка	349
Деловна производи на сопствена крајна потрошувачка односно употреба	352
Даване постојани бил надомест (отстапување, по- дарок, земја и др)	352
Плаќање данок на промет на вредноста на расходот (кало, растур, криа, расипување и други на производ)	353
Коментар на член 5 до 8	355
Деловна производи на сопствена крајна потрошувачка	355
Плаќање данок на промет на вредноста на расходот (кало, растур, криа, расипување и други на производ)	356
Комисиона продажба на производи	357
Продажба на производи од конвизициони складовиште	358
Коментар на член 9 и 10	358
Комисиона продажба	358
Продажба од конвизициони складовиште	359
Продажба на производи со јавно наддавање	370
Коментар на член 11	370
Продажба на производи со јавно наддавање	370
Продажба на производи во угостителството	371
Коментар на член 12	371
Продажба на производи во угостителството	371
III. ПРОМЕТ НА ПРОИЗВОДИ ШТО НЕ СЛУЖАТ ЗА КРАЈНА ПОТРОШУВАЧКА	372
Промет на производи заради натамошна продажба	372
Промет на производи за потреби на репродук- ција	373
Производи што немаат карактер на репродук- циони материјал	373
Промет на репродукциони материјал за прерабо- та во угостителство	374
Промет на репродукционен материјал што се ко- ристи во градежнишката дејност	375
Промет на репродукционен материјал што индустријска заедница го користи во производство преку своите задругари	375
Коментар на член 19	377
Набавка на репродукциони материјал од страна на индустријските задруги	377

Набавка на производ и репродуктивен материјал од страна на ремонтот реставрацијата и дуќани и орании што се занимаваат со вонравна и сродна работа на државни	178
Набавка и употреба на граѓански репродуктивен материјал од страна на месни заедници	179
Набавка на граѓански репродуктивен материјал од страна на станбени здруженија заради продажба на станови или станбени згради, во својств членови - здружени	180
Коментар на член 22	182
Набавка на граѓански репродуктивен материјал од страна на станбени здружени	182
Продажбата на граѓански материјал на недвижни имотности произведени, заради продажба на земјопоседни области	183
Промет на опрема	185
Коментар на член 24	186
Промет на опрема	186
Услов на промовод заради натамошна продажба, репродукција или преработка	187
Услов на продажба на производи без плаќање данок на промет од чл 6 на Законот	188
IV. ДАНОЧНА ОСНОВИЦА	191
Ослободување од плаќање данок на промет	192
Коментар на член 21	197
Ослободување од плаќање данок на промет	197
V. ДАНОЧНИ ПОВЛАСИ	198
Еквивалентно на набавката репродуктивен материјал и опрема	199
Набавка на промишлен заради натамошна продажба	199
Возвене на книга на промет	400
Возвене на книга на прометот (образец КГП) од страна на даночниот обвршеник - претприемачот кој врши угостителска дејност	400
Возвене на книга на прометот (образец КГП) од страна на даночниот обвршеник - претприемачите кои вршат просветствено-защитска или услужна дејност	401
Книга на набавка на употреба на репродуктивен материјал и на опрема	402
Книга на жиро-сметката	403
Книга на предметната на данокот на промет	403

Даночни заједници што се водат при откупот, преработката, промишленото и продажбата на предмети од вредно злато	406
Коментар на член 33 до 45	407
Водене на даночни книжки	407
Водене на даночни книги	410
Книгата на промет за угостителски дуќани (образец КПУ)	412
Водене на Книгата на прометот - Образец КП	417
Водене на Книгата на добива и употреба на репродукциониот материјал и опрема - Образец КРМ	422
Водене на книга на жиро сметка - Образец КЖС	426
Примери на промета на жиро сметката за април 1991 година	428
Книга за пресметка на данок на промет - Образец КДП	430
Примерен лист за угостителство - Образец ПЛУ	432
Евиденција за набавка и преработка на злато - Образец ЕЗ	433
Водене книги на промет од страна на трговските дуќани	433
Водене трговска книга за трговија на мало - Образец ТМ	434
Примерен лист за трговија на мало - Образец ТМ-1	436
Водене на трговските книги за трговски уделци - Образец ТУ	448
Завлучување на даночните книги и чување на документација	440
VI. УТВРДУВАЊЕ И ПЛАЌАЊЕ НА АКОНТАЦИЈАТА НА ДАНОКОТ НА ПРОМЕТОТ НА ПРОИЗВОДИ И УСЛУГИ	441
1. Утврдување на аконтацијата на данокот на промет на производи од страна на даночните обвршници-правни лица	441
Утврдување на аконтација на данокот на промет на производи во прометот на мало	442
Утврдување на аконтацијата на данокот на промет на производи по чл.30 став 3 точка 1 од Законот	443

Утврдување на аконтациите на данокот на промет на производи во височина на вклучениот данок на промет (член 30 став 3 точка 2)	444
Утврдување на аконтацијата на данокот на промет на услуги по член 30 став 3 точка 3 од Законот	444
Утврдување на аконтација на данокот на промет по член 30 став 3 точка 4 од Законот	445
Утврдување на аконтацијата на данокот на промет на производи во прометот на производи на големо	445
2. Утврдување на аконтацијата на данокот на промет на услуги од страна на даночните обврзаници-правни лица	446
Утврдување на аконтацијата на данокот на промет на услуги на прометот на производи на големо	447
Коментар на член 46 до 60	449
Содржина на даночното законодавство	450
3. Утврдување на аконтација на данокот на промет на производи и на данокот на промет на услуги од страна на даночните обврзаници-претприемачи	460
Утврдување на аконтација на данокот на промет од страна на даночниот обврзаници-претприемач кој врши трговска или угостителска дејност	460
Утврдување на аконтација на данокот на промет во височина на една шестина од претходната пресметка	461
Коментар на член 61 до 65	462
Планирање аконтација на данок на промет од страна на претприемачите (самостојни занаетчишки трговски, угостителски и др дукани)	462
Планирање на аконтација на данок од страна на самостојните трговски и угостителски дукани	464
Издружување на стариот данок на промет	465
Утврдување на аконтацијата на данокот од останатите занаетчишки и други дукани	466
4. Составување и поднесување на пресметки на аконтација на данокот на промет на производи и данокот на промет на услуги	469

Коментар на член 66	471
Составување и поднесување пресметка на акцизните и данокот на промет за периодот јануари - 1 јуни 1991 година	471
Пресметка на акцизните на основа на пеннингот на принципите до извршувањето на трансферот (чл. 30 ст.3 точ.1 од Законот)	473
Пресметка на акцизните во врска на валутирниот данок на промет (член 30 ст.2 од Законот)	475
На основа на створите повлечен (чл.50 ст.3 точ.4 од Законот)	480
Пресметка на акцизните на данокот на промет до прометот на годино (чл.50 ст.5 од Законот)	482
Пресметка на акцизните на данокот на промет на недвижности и услуги (член 30 од Законот)	485
Утврдување на акцизни на данок на промет за услуги на прометот на производи на големо	487
Утврдување акцизни на данок на промет за услуги на промет на производи на големо пре основа на податоците за остварената и неплатена разлика помеѓу набавката и продажбата цена (член 56 и 57 од Правилникот)	488
Коментар на член 67	491
Промитување и плаќање на акцизните од страна на претприемачот	491
Пилејс на акцизни на данок од страна на самостојните трговски и угостителски дуќани	496
Исклучување на стариот данок на промет	495
Утврдување на акцизните на данокот од општествено занатлиски и други дуќани	496
5. Коначна пресметка на данокот на промет на производи и на данокот на промет на услуги	496
Коментар на член 68 до 72	500
Обврска за составување и поднесување коначна пресметка на законот на промет на производи и услуги	500
Коначна пресметка на данокот на промет за 1991 година на производителите кои се задолжени со цените со данок на промет (промет на мало)	501

Полис на залихи на трговски стоки и производи поради составување конечна пресметка на данокот на промет	503
Посталки на пресметување на данокот ако даночните стапки се межувани во текот на годината	507
Пример на конечна пресметка на данокот на промет на наплатена релокација	509
Конечна пресметка на данок на промет производи на големо	513
Конечна пресметка на данокот на промет на големо по наплатени фактури	514
Конечна пресметка на данокот на промет на надоместоци за услуги	514
Плаќање данок на промет на производи на кусоци, кало, растур, крч и расипување на производи и опрема	515
Промет кој подлежи на плаќање на данок на промет	515
Кусок на производи	516
Кало, растур, крч и расипување	519
Ревизи за улогата на данокот на промет	520
Коментар на член 73	524
Конечна пресметка на данокот на промет од страна на претприемачите	524
VII. ПЛАЌАЊЕ ДАНОК НА ПРОМЕТ	526
1. Плаќање данок на промет на производи од тар.бр.1 на Тарифата	526
2. Плаќање данок на промет при прометот на производи од тар.бр.1 на тарифата	528
3. Плаќање данок на промет на производи од тар. бр.4 на Тарифата	529
4. Плаќање данок на промет на производи под тар.бр.5 на Тарифата	534
5. Плаќање данок на промет на производи во тар.бр.7 на тарифата	535
6. Плаќање данок на промет на производи од тар.бр.8 на Тарифата	535
Попитување на залихите на производи во текот на годината поради промена во воведување или укинување на даночни стапки	536
Плаќање на данок на промет	538
Обврска за известување на службата на општествено книговодство и на општинскиот орган на управата надлежни за работи на	

општествените приходи и за начинот на пресметување и наплаќање на данокот	540
Продана одредба	541
Примери од "Службен лист на СФРЈ"	54

12. Закон за посебен данок на промет за производи и услуги

13. Предлог на пропишани и пресметани даночни стапки во издани даноци и по тарифни броеви

Напомена : Материјалот под точка 12 и 13 ќе биде дополнително приложен како доаток на Прирачникот поради промената во републиканата регулатива.